

bonamente:

an au. 750 Lei
 1/2 an. 390 Lei
 1/4 an. 195 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
 ADMINISTRAȚIA
 Bulev. Regina Maria Nr.
 13. Tipografia „Aradul”
 666

INSERȚII
 se primesc după tariful la
 Administrația ziarului
 și la toate agențiile de
 publicitate. 666

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Munca salvatoare

Arad, 18 Maiu.

Ceace caracterizează epoca noastră de permanentă jelanie împotriva prejudecăților adverse care au produs asprimea vieții de azi, este o lipsă a concepției despre viață și spre muncă. Această eclipsă înmănușă slăbirea resortului moral și chinul civilizației.

În marea frământare a omenirii dispărut și înclinarea firească, a individualității și a colectivității, spre muncă constructivă care aduse a bună stare a tuturor din preajma lui fașal 1914. De-abia un deceniu și parcă sunt veacuri. Munca înmănușă își avea contravaloarea ei în un trai lesnicios și în toate conștientul unei civilizații înfloritoare și pităitoare, fără ca totuși, acest un trai să altereze într-o cântă simon moral care presida la activitatea muncii a tuturor pentru interesul general și individual.

Înțelepții lumii sunt azi în căutarea drumului răscălit și a elixirului vital care ar putea să înnoieze firul întrerupt brusc de estacismul dela 1914, iar cercetările lor se îndreaptă spre pasiune spre amănunte. Și totuși de că marea problemă n'ar putea delegată prin soluțiuni de amănunt, întrucât declinul la care asistăm — în afară de unele cuceriri științifice, toate legate însă de războiul distrugerii — este general și toate terenurile de activitate.

Să nu căutăm deci cauzele nici chestiunea valutară și nici în rațiunile materiale ale războiului. Cele mari ravagii sunt în sufletul și mintea oamenilor.

Prima manifestare a acestui declin al vieții sociale am avut-o, pe timpul războiului, în marile deplăși de averi provocate de îmbogățirea fulgurătoare ale speculanților. Acela a fost semnalul ruperii frământatului moral. Exemplul dat găsind în marea mulțime terenul priincios al vieții nervoase și al slăbirii fizice, fenomenul s'a generalizat. Fiecare, s'era puterilor sale, și-a schimbat mentalitatea și rostul activității.

S'a început o luptă pe viață și pe moarte pentru îmbogățire, fără legerea mijloacelor: abdicări de conștiință, renunțări la idealuri, înăbușirea oricăror scrupururi, lărgirea măsurată a sferei lucrurilor permise, toate acestea cu excluderea unei de mici preocupări pentru o muncă constructivă. E și această bătorire a dramurilor greșite o muncă, de multor stropită cu lacrimi și cu sânge, dar o muncă nu mai negativă, ci chiar distructivă. Munca adevărată adaugă întotdeauna o cărămidă la soclul pe care se sprijină continuitatea unor sfărșite ce conlucră pe orice teren de viață. Îmbogățirea în dauna a chipului sau a colectivității nu numai că nu adaugă nimic la această construcție dar lucrează la dărâșarea ei.

Un scriitor belgian, Blaise Cendrars, sintetizează într'un sugestiv roman toată păcătoșia ultimilor ani, pe care o penitență impusă de diavol omenirii, spre rescumpărarea statelor ei.

Transpus într-o altă epocă, romanul este însă icoana fidelă a zilelor noastre după marea catastrofă. E o potestă petrecută în timpul descoperirii statului în California. Un aventurier stabilit în acea țară, după ce reușea să facă din tinutul necunoscut

aproape o regiune fertilă, lucrând pământul, aducând mașini și crescând vite, găsește într-o zi, o bucată de aur. Vestea se lățește ca fulgerul și din toate țăghele răvălesc valuri de aventurieri. Nici o lege, nici o măsură nu mai poate ține frâu bandelor cari debarcă, înarmate cu cazărmale și vorbind toate limbile pământului. Exploatarea agricolă, fermele, dispar cu repiziune și în locul lor se ridică barăci de scânduri și cărciumi. Proprietarul locului solicită ajutorul poliției din Statele Unite, poliția se desorganizează și ea și oamenii cuprinși de frigurile aurului, se învârtă lângă ceilalți să răscolească pământul. Stăpânul recurge la justiție: doare, procese, cumpărare de conștiințe. El are dreptate, dar cine să se supună legii și cine să execute? Povestea se termină cu ruina completă a omului și cu o morală pe care cititorul și-o trage singur.

Bulgărul de aur din poveste simbolizează pe primii îmbogățitori de război, genii rele ale lumii noastre. Ei au născut religia nouă a îmbogățirii fără muncă din bunul altuia. Iar partea ce urmează descoperirii aurului oglindește scăderea adusă vieții sociale de către opera distructivă a moralei zilelor noastre.

Aci, și nu în altă parte, trebuie căutată soluția marelui probleme a epocii. Munca constructivă pe orice teren așteaptă să-și revină locul. Orice alte preocupări nu fac decât să întârzieze atât de mult așteptata normalizare.

Organizarea economică, lăturirea învățământului, o mai mare grijă în alegerea funcționarilor Statului și o revizuire a atribuțiilor acestora, sunt mijloace cu cari oficialitatea poate s'ajunge la însănătoșirea unei societăți. Se pare că, dela o vreme, boala nu mai este așa de acută și că, din epidemică a devenit endemică. Virusul e mai slab. Colectivitatea pare că se reculege. O sforțare încă din partea acelor cari au dela sine înțeles și menirea de a conduce prin persuasiune viața individuală și răul e reparat. Manifestări în bine se văd peste tot. Cercetați satele noastre și veți vedea că muncă tăcută se depune și că energie se arată în credința într'un viitor mai bun, — așa cum îl merită neamul acesta.

Anglia și Mica Înțelegere

Londra, 15. — „Morning Post” comentează într'un articol de fond conferința din București. În ce privește Germania spune ziarul, primejdia momentară pentru Mica Antantă vine dela încercarea de a se convinge Europa, că Austria să fie alipită Germaniei. Mica Antantă va combate cu energie acest plan și sperăm că această opoziție va fi sprijinită de aliați. Noi n'am căștigat războiul pentru a permite Germaniei, să continue în Europa Centrală, prin mijloace pacifice, ceea ce n'a putut dobândi prin arme.

Anglia a jucat un rol conducător la înfăptuirea independenței Statelor din Europa Centrală, și n'ar fi just, dacă am desțepa impresia, că independența acestor țări ne ar fi indiferentă. Ele constituie cea mai bună forță împotriva unei amenințări din partea Germaniei.

Îndeosebi sperăm, că se va face totul, pentru a se împiedica falsă credință, că ne desinteresează de frontierele orientale.

Literatura la Cabaret

Arad, 13 Maiu.

Literatura unei epoci nu se ridică niciodată mai presus de nivelul moral și intelectual al acelei epoci. Geniile n'au răsarit niciodată în vremuri de declin ci numai în zile de renaștere a popoarelor. Chiar dacă genul nu este, precum spunea un mare cugetător, produsul mediului ambiant, ci un accident natural, el este înăbușit înainte de manifestarea lui, de către scăderea intelectuală a mediului. Declinul literaturii zilelor noastre e general și nu se poate trage nici o concluzie specială din faptul că exemplul l-am găsit la Paris.

În capitala Franței s'a deschis un mare cabaret unde, alături de acrobați, dansatoare, și ași de jazz-band, declama în fiecare seară versuri, pentru suma de 2000 de franci, poezii Paul Fort și titlul marelui Edmond Rostand, Maurice Rostand și însuși o personalitate literară.

Un teatru vechiu și celebru de boulevard, cu zidurile zugrăvite cu trepte de Maurice Denis și cu arhitectura sălilor sobra și distinsă, creată de celebrul arhitect frății Perret; un director lacom de banii metecilor din Paris cu valuta forte, a îngrămădit numele senzaționale care fac tururi la Alhambra, Olympia și alte varietăți. În cadrul prea grav, parizienii adevași, rătăciți la aceste spectacole, se simt jenați de amintirea pieșelor serioase care au fost jucate până anul trecut acolo. E o exhibiție plină de snobism, un semu al timpului, o petrecere fără fantezie și un amestec de lucruri deplasate și care se resping. Pentru petrecerile de altădată, viața și piin de fantezie, și-a pierdut farmecul acomodându-se gustului indolent al argentinilor, brazilienilor, anglo-saxonilor și tuturor îmbogățitorilor de pe fața planetei. Iar poezii dându-se în spectacol a tăturii cu acrobații și boxeri, dovedesc o tristă decadere a spiritului bohem dar orgolios de altădată. Paul Fort a pierdut astfel câteva voturi la Academie, pentru că a găsit cu cale să năvălească în o leasă de acrobat.

Mulțumirile Suveranilor

Pentru glorioasă aniversare a zilei de 10 Mai, cele mai călduroase felicitări fiind adresate Majestăților Lor d. Președinte a Consiliului de miniștri a fost înăscărit să exprime cele mai vii mulțumiri înaltului Cler, autorităților civile și militare, diferitelor asociații și comunități, comerțului și industriei, tuturor cetățenilor în deobște cum și persoanelor cari, prin adrese și telegramme acoperite de numărate semnături, ca și prin inscrieri la Palat și manifestațiuni publice — la cari Capitala a luat o mare și frumoasă parte — s'au grăbit să mătură simțiminte de iubire și profund devotament pentru Tron și Dinastie.

Germania își sporește serviciile de aviație

PARIS, 16. — „Morning Post” arată că aviația germană va spori cu 75 la sută serviciile sale, care se vor extinde asupra Europei Centrale.

Expoziția dela Ineu

— Două circumscripții din județ au organizat o interesantă expoziție de vite, de industrie casnică și alte industrii locale. —

Arad, 18 Maiu.

Succesul unei expoziții

Favorizată de un timp frumos — o splendidă dimineață de primăvară — și de bună voia tuturor acelor cari muncesc pământul și cari au temeinic cuvânt să nădăjduască o recoltă cum de îndelungată vreme n'am mai avut, s'a ținut ieri, în comuna Ineu, o expoziție de vite, animale domestice și industrie casnică. Expoziția aceasta, care a fost un fel de examen al hărniciei și priceperii gospodărilor din acea regiune, a avut un succes strălucit care deschide perspective noi pentru străduințele acelor cari luptă pentru ridicarea economică a județului nostru.

Inițiativa a fost luată, precum se știe, de către dl inspector administrativ J. Georgescu, prefectul județului, care înțelege ca, prin asemenea expozițiuni periodice, ordonate în centrele mai mici ale județului, să stimuleze munca populației noastre rurale. E de remarcă că acest fel de expoziții își întind din ce în ce cercul de acțiune. Astfel, nouăzeci zile de ieri a fost secțiunea industriei casnice și a tuturor meșteșurilor cari se înțelețesc omenii din partea locului, iar succesul obținut a întrecut, — dupăcum vom vedea mai la vale, — toate așteptările.

Infățișarea câmpului și a pavilioanelor

Pe câmpul din spatele grăii Ineu se ridică, câteva zile mai înainte, zeci de pavilioane frumoase decorate de simțul artistic al sătenilor expozați și numeroase ocoluri pentru vitele și animalele domestice cari aveau să fie prezintate.

La intrarea în expoziție se ridică un impresionant arc de triumf împodobit cu crengu de brad și purtând primitoarea inscripție: „Bine-ai venit!”

De cu seară, au sosit în comună numeroși oaspeți de prin tot județul, orășeni, comercianți, proprietari, intelectuali etc., ca să ia parte la această manifestare economică a regiunii.

La orele 9 dimineața totul era aranjat. Deoparte numeroase exemplare, din cele mai frumoase și mai bine întreținute, de armăsari, iepe, mănzi, vaci, tauri, porci, oi, păsări, grupate pe comunele proprietarilor lor, de altă parte secțiunea multicoloră a expoziției industriei casnice. Câmpul era plin de lume.

La orele 9 jum. se anunță sosirea autorităților, iar notabili locali se îndreaptă spre intrarea expoziției. Numeroși săteni de prin satele dimprejur, cărări pe cai împodobiți de sărbătoare, după obiceiul din partea locului, formează un fel de gardă de onoare a expoziției.

Primirea dlui prefect al județului și a oaspeților din Arad

Două automobile stopază lângă arcul de triumf. Din ele descind, în uralele asistentilor, dl prefect I. Georgescu cu Doamna, dl

sub-prefect dr Aug. Lazar, dl Turturică director regional zootehnic, dnii căpitani Aughelescu comandantul companiei de jandarmi Mihulin director de liceu, dl prim-notar Pătruș, secretarul prefecturii B'jan, Manciu, etc.

Oaspeții au fost întâmpinați de către dnii Pavel Dărcă deputat al circ. Ineu, prim-prefect Traian Suciu, medic veterinar Iosepovici, primarul comunei Ineu, directorul gimnaziului Frugiș, Pavel Gonta, președintele comisiiei urbanale, Oh. Pantes, baron Ludovic Soimov, medic circ. Oh. Ardelean, Oanea Aurel și Ardelean, perceptor Tărnova, etc.

Primul cuvânt de bună venire l-a rostit prim-prefectul dl Traian Suciu, care, adresându-se dlui prefect al județului i-a adus mulțumiri pentru inițiativa luată și și-a exprimat speranța că expoziția va corespunde silințelor pe cari șeful județului le-a depus și le depune pentru prosperitatea gospodăriilor țărănești.

În aclamațiile mulțimei și a strigătelor de „trăiască!”, dl prefect Georgescu a răspuns mulțumind pentru sentimentele ce i-se arată și făcând o caldă urare ca această expoziție să fie numai începutul unei epoci de repede prosperitate economică a regiunii.

Vizitarea secției de industrie casnică

Dupăce s'au făcut prezentările și s'a întreținut cu cei prezenți, dl prefect însoțit de grupul de vizitatori s'au îndreptat spre secțiunea industriei casnice. În fața pavilioanelor oaspeții au fost întâmpinați de uratele elevilor gimnaziului din Ineu, cari erau așezați pe două rânduri în fața cu directorul gimnaziului dl Frugiș, care a rostit o frumoasă cuvântare de bun soset.

Mai departe, o privește pitorească se desfășura ochilor. Un numeros grup de femei și fete, îmbrăcate în strălucitoare costume naționale (se știe că regiunea Ineuului are unul dintre cele mai frumoase porturi femeiești) se aflau în plină activitate casnică: unele țesau la războie, altele torceau, altele bredau, împleteau, reprezentând, în sfârșit, toate îndelețnicirile casnice ale femeii. Priveștea era o surpriză și prin nouțarea ei, și prin frumusețea femeilor și prin gătela lor și infățișarea pitorească a încălțămintii roșii în formă de ciomă, întrebuințată prin partea locului. Oaspeții au privit îndelungă vreme activitatea acestui grup de femei care era, pe cât se pare, semnalul unei reînvieri, a unei reveniri la vechiul port românesc pe care-l înlocuise mătaurice și ciorapii a jour dela oraș.

Dna prefect Georgescu a primit, din partea femeilor, un frumos buchet de flori.

Oaspeții au vizitat apoi pavilioanele, în număr de 16. Splendide costume naționale, cu o perfectă aranjare de culori și cu broderii grele, aranjate artistic încălțau ochii. Apoi, covoare, pânzeturi, borangicuri,

FOILETON

IN FAȚA PORTRETULUI SĂU

Încadrat în late rame aurite, chipul său în mărime naturală se găsește expus de atâtea zile în largul luminos al vitrinei fotografice. A trecut pe-acolo atâtea lume care s'a oprit să l'admire, a trecut chiar și el de-alăturea ori, privindu-l cu nesățiu și totuși, cum întrece îl cheamă într-o parte ori alta a orașului, se mai abate din cale, așa măcar pentru o clipă. El atrage portretul cu puterea farmecului ce se răspândește atât din intragul armonios și cadrei cât chiar și din cele mai mici amănunte, ale sale. Și-a trecut drept, atâtea vreme de studiu în fața oglinzii.

Dar încăleca a știut să pozeze într'asa chip, înăut acul surăz de Giocondă, care abia înfloare în plinul obrazului finil, a fost prins de aparat în deplinătatea lui artistică.

Dar lumina, acea lumină divină din adăncul ochilor lunguroși? O minune de vrajă ce izvorăște din seninul larg al unei frunzi ce se pierde în pervazul părului de abanos cari în unde mătăsoase se lasă până peste umeri.

De alții și mustățile și barba mare îngrijită, podăce ale oricărui cap de

expresie, își au părțicica lor de farmec pe care îl împarte fără dispuță cu falsărie cravate în vânt și cu tăctura fără reproș a hainelor.

Și cum darul de farmec al unei opere de artă e o comoară nesfârșită, își dă seama că orice privitor se împărtășește din ea; cecace ar voi să știe însă, e altceva.

Toată lumea aceasta care se perindă neîncetat prin fața galantarului, știe oare al cui este chipul cel mare din cadrul aurit, chip care stăpânește atâtea lor, față de lumea mărunță a atâtor alte chipuri?

A dar într'un colț discret, mai în josul bustului în trăsurile mari și caracteristice de autogarf se vede isclătură. Ce rău îi pare că n'a avut prevederea să spună din vreme fotografului ca să n'o mai pună.

Portretul unui om de seamă, a unui artist mare îl cunoștea oricine, fără să i se știe numele, fără să i se vadă isclătura. Și de bună seamă că dela mic până la mare orice suflare de om îl cunoștea pe al lui.

Totuși, cum din întâmplare se găsește

peacolo prin preajma vitrinei, s'amestecă așa prin mulțimea care se îngrămădește la geam. Retras mai la o parte, stă și urmărește orice privire.

În bălăile repezi ale inimii abia își ține răsuflarea ca să poată auzi fiecare șoaptă vecină, orice semn de exclamație.

Trec însă unii și pe rând alții, privesc o clipă la chipul mare de sus, la cele mărunte de jos, citesc firma institutului fotografic și atâtea tot.

Nici o exclamație, nici o privire pierdută în extaz, nici o gură n'a șoptit numele marelui artist al cărui portret domă întreaga vitrină.

Ba da... Un trecător, oprit puțin din calea zornului de interese, aruncă priviri fugare în tot cuprinsul lumines al geamului care adăpostește neamăratele chipuri, scapă o șoaptă oarecare pentru el.

— Cine o fi oare ala marele?

Dar din preajma din mulțimea privitoare nici un răspuns. Mulțumit cu atât cel care întrebase pleacă grăbit și după el, alții și alții.

Din colțul său de retragere artistul aruncă doar o privire furișă spre cei cari pleacă grăbiți fără să găsească un cuvânt de admirare măcar pentru armonia chipului ori talentului său. Pe fruntea senină li trece o ușoară umbră de întăncăcare, da aceasta numai pentru o clipă.

Și la ce s'ar fi tulburat mai mult! După

Mica publicitate

Din cauza mutării sunt de vânzare articole de porțelan și sticlă și alte articole mărunte de casă, mobile și pian. — Strada Iosif Vulcan No. 4. (1182)

„ASTRA”
Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A.
CAPITAL SOCIAL: 75.000.000 Lei deplin vărsat.
BUCUREȘTI.

Convocare.

Nedepunându-se în termen numărul de acțiuni cerut de art. 15 din Statute pentru înțelegerea adunării generale extraordinare convocate pentru data de 18 Mai 1925 prin publicațiile apărute în Monitorul Oficial No. 94 din 1 Mai 1925 (pag. 4882), și zărele „Argus” din București, cu No. 3606 din 1 Mai 1925 și „Tribuna Nouă” din Arad, cu No. 93 din 1 Mai 1925 și No. 94 din 3 Mai 1925, domnii acționari ai societății anonime „Astra” Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare, sunt rugați ca, în sensul articolului 19 din Statute să se întrunească în

Adunarea generală extraordinară

la sediul social din București, Strada Lascăr Catargiu No. 11, **Sâmbătă 30 Mai 1925 la orele 5 d. m.** având a delibera și decide asupra următoarei

ordine de zi:

Modificarea tuturor articolelor din statutele societății.

Pentru a putea participa la adunarea generală extraordinară, acțiunile vor fi depuse până la 26 Mai 1925 inclusiv: la Cassa societății; la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A. din București și la sucursalele sale; la Banca de Credit Român din București și sucursalele sale și la Banca Albert Blank & Co. Societate în Comandită din Viena.

În locul acțiunilor se primesc și certificate de depozit liberate de institutele de credit de mai sus.

(1164) Consiliul de Administrație

Răspândiți Tribuna Nouă!

Mi-am deschis noul atelier de creierie

pentru bărbați

în Strada Eminescu No. 30.

(1098) Teodor Cristea.

No. G. 451/2—1925.

Publicațiune de licitație

În baza deciziei judecătorești de ocol din Buteni, No. de mai sus, 1 cameră, 1 cuptoriste, cocie, cazi cuprinsă în favorul lui Eppel Antoniu contra urmăritului pentru suma de Lei 1070 capital, se vor vinde la licitație publică în Buteni, în ziua de 23 Mai la orele 4 d. m.

Buteni, la 2 Mai 1925.

TEODOR RUSU,
exec. judecătoresc.

Insertii se primesc

la Administrația ziarului.

dauntelarii fine așăgeau, care mai de care, atenția vizitatorilor.

În alte pavilioane se aflau mobile îndestul de frumoase și artistice executate, războaie de țesut, cizme, olărie și obiecte de tinichea, toate produse ale regiunii. Toate arătau că se lucrează în mod serios în această direcție și că în păturile rurale se naște o viață industrială cu frumoase perspective de viitor.

Prezentarea vitelor cari participă la concurs

În ziua se vizualiză expoziția de animale, armăsari și cai, precum și vite comute de toate rasele erau prezentate de proprietarii lor. Fiecare comunitate trimise pentru concurs câte un armăsar.

Se remarcă ca, proprietatea dlui Nicolae Palof din Iacu, între alte curiozități ale expoziției atrăgeau atenția a o mîcșărie model, o barcă construită de dlul Cealoshchi și Sodoran, o capră albă și un cățel de o rasă rară prezentat de fetei Balog Aglii.

Pentru decernarea premiilor s'au format opt comisii prezidate de medici veterinari și având ca membrii economi diplomați.

După ce toate exemplarele de rasă au trecut prin fața chioscului unde se aflau oșpeții, comisiunile intrunite au decernat următoarele premii:

Armăsari

Laza Kebeleu Păncota 2000 lei, Sas Aurel Șomoșky 1500 lei, Marcu Lovy Mocrea, diploma de onoare (domeniul Cristian Herman din Munerău), comuna Iacu, Seleus, Bocsig și Sicula diplomă de onoare.

Iepe cu mânzi

Au fost premiați 12 gospodari mici cu premii bănești în valoare de 4500 lei, apoi dlul Eiles Geza și Eiles Adalbert Bocsig, cu diplomă de argint, Marcu Lovy Mocrea și Alex. Polony Iacu cu diplome de bronz.

Mânzi

Au fost premiați 13 gospodari mici cu premii bănești în valoare de 3800 lei, iar Fischer Arpad din Sicula și Aladar Kadar din Barsa cu diplome de bronz.

Tauri albi și bălțai

Au fost premiați 8 proprietari cu premii bănești în sumă de 2600 lei, iar comuna Șomoșky diploma de onoare, Ștefan Colgyay Apăteu cu diploma de argint, Al. Esterhazy Sicula, diplomă de bronz.

Vaci

Au fost premiați 11 mici gospodari cu premii bănești în valoare de 4900 lei, iar Maghrr Aurel Cermel, medalie de bronz, Al. Esterhazy Sicula, medalie de argint, Torok Geza Iacu, medalie de bronz, Arpad Fischer Sicula, Wilhelm Ries Cermel, Bata Ion Jermata, cu diplome de onoare, Șevan Marian Sicula, Cizmaș Avram Gurba, cu medalii de bronz, Const. Pantea Iacu, medalie de argint.

Juninci

Au fost premiați cu premii bănești în valoare de 3400 lei 11 mici gospodari, iar cu diploma și medalie de aur Munerău Tudor Bocsig, Nan Crăciun Cermel, iar moștenitorii lui Herman Cristian din Munerău, diploma de argint ca și Ernest Kandler din Munerău, Niculescu Abrudean Bocsig, diploma de bronz, iar Helmaphan Costa Bocsig, diplomă de onoare.

Boi

Au fost premiați 14 gospodari mici cu 2200 lei.

Porci (scroafe și vieri)

Au fost premiați 12 gospodari cu premii în valoare de 1500 lei, iar cu diploma de aur, frații Hollander Cermel, frații Eilesch Bocsig, diplomă de argint și Ernest Kandler din Munerău, diploma de argint, iar cu

hama, după felul cum s'au exprimat în cele câteva cuvinte, acest creator arată să fie un om de rând, un om din popor. Poate că chiar nu va fi știind să citească și în cazul acesta de unde avea să știe ce-a publicat cutare artist?

Dar în timpul acesta, atingerea unui trup care își face loc la vitruș, îl deșteaptă din rătăcirile vremelnice a gândurilor.

Era un cap frumos de domnișoară care s'apropia de geam. C'o mîna delicată cearecă să dea la o parte fire de păr cei tremurau pe fața, în vreme ce cur de interes privește spre lumea marantă a fotografiilor cari sunt așezate cu atata arată pe po stamentele luxuoase de plus.

Va fi cântând poate vre-un chip drag, cine știe!

Dar privirea ochilor mornitori, scăpați de jena firelor de păr neastampărat se ridică spre portretul mare de sus. Se oprește o clipă în cercetarea ramei, a chipului întreg și apoi cu un sîmțit nșor citește numele în autograf... Strănge din umeri ca și când ar fi voit să zică „cine-o fi?” și apoi pleacă ne-păsătoare în ciocănit de pași mărunți.

„E din lumea care n'a simțit fiorul domnezească al unui cântec, care n'a trezită de emoție la citirea unei opere de artă, iar sufletul nu l-a fost captivat măcar pentru o clipă de culorile unui tablou oarecare...”

Si retras în colțul său, artistul aștepta

diploma de bronz moștenitorii Cristian din Munerău și Marcu Lovy din Mocrea.

Oi și capre

S'au premiat 8 gospodari cu premii în valoare de 1000 lei. Diplome au primit frații Hollander, Iudovic Șomoșky din Mocrea, Al. Ișcut din Aldești, Coriolan Mocrea Cermel, frații Eilesch Bocsig și moșt. Herman Cristian Munerău.

Păsări domestice

Au fost premiați pormăli și găinile de rasă cu premii bănești în valoare de 1200 lei și cu două diplome de bronz.

Premiile s'au împărțit pe loc de către delegații comisiunilor și la orele 1 solemnitatea a luat sfârșit.

Masa comună — Cuvântările

În saloanul cel mare al hotelului Central s'a luat apoi o masă comună la care au participat pe lângă oșpeții din Arad în frunte cu d. prefect I. Georgeșcu, d. deputat Dărcă, oficialitățile locale și mai mulți proprietari și economi de vite din împrejurimi.

Jel dintâi a toastat d. deputat Pavel Dărcă care a arătat importanța expoziției nu numai din punct de vedere al progresului local ci și din acela că această manifestare a muncii românești pe terenul economic denotă înțelegerea perfectă a celei politici care își întemeiază consolidarea și viitorul țării pe o muncă necurmată pe terenul economic a elementului românesc.

Această politică deschide orizonturi noi pentru manifestarea energiilor românești și pentru aceasta se cuvine să aducem mulțumirile noastre ale tuturor aceluia cari, ca d. prefect al județului Arad, își închină activitatea lor sprijinirii tuturor manifestărilor pe terenul economic.

Închînă în sănătatea dlui prefect Georgeșcu și a tuturor aceluia cari au contribuit la succesul zilei de azi.

D. dr. Turturică, director regional zootehnic, în numele funcționarilor, mulțumeste tuturor aceluia cari au dat mînă de ajutor pentru asigurarea succesului acestei expoziții regionale. Prosperarea pe terenul economic este sprijinită de către funcționarii din toate puterile lor fiindcă ea înseamnă și buna stare a Statului și deci și aceea a funcționarilor cari trăiesc pe urma Statului.

Aduce elogiul activității dlui prefect Georgeșcu care nu-și crută nici sănătatea când e vorba de asemenea rodnică manifestări ca cea de azi și închină pentru d. prefect și toți economii cari au dat concurs expoziției.

D. prefect Georgeșcu răspunde mulțumind pentru cuvintele frumoase ce l-au adresat și închină în sănătatea tuturor aceluia cari cu mînca lor contribuiesc la marea operă de dezvoltare a economiei naționale. Bea în sănătatea tuturor comensilor.

Masa a luat sfârșit la orele 3 în mijlocul unei mari însuflețiri, fiecare plecând cu frumoase amintiri despre cele văzute la această expoziție.

Pagubele de războiu suferite sub ocupația sârbească

Se aduce la cunoștință, că ministrul român dela Belgrad este însărcinat cu opera de decontare a războiului cu Guvernul Jugoslav și în acest scop are nevoie a cunoaște sumele ce le au primit între prinderile industriale, comerciale și instituțiile aparținătoare Ministerului de Industrie și Comerț.

Inspectorul Comercial Timisoara pentru a corespunde, invita toate întreprinderile industriale, comerciale sau instituții cari își au sediul în județele Timis, Torontal, Caraș-Severin, Arad, Cluj și Hunedoara, de a și înainta cel mai târziu până la 1 Iunie a. c. toate pretenziunile ce le au față de statul Jugoslav și cari deriva din timpul ocupației sârbești împreună cu actele justificative.

altă lume, cu alți ochi și alte sufletel așezate, cari oprindu-se în fața vitrinei, să-și admire chipul, să-și șoptească numele cu drag...

Cireșul meu.

L'a răsadit în poarta casei noastre Credința tatii. Drept și astăzi căci Cu vîrfuri căre cerurile albastre, Nu l'a răpus furtuna nici odată. Din frunza veche a domit soare acasă Și a gemut din trunchi în vremuri rele, A atînerit în zori de primăvară Și a legănat culcuș de păsărele.

E pus de tata 'ntru norocul meu. Pe cînd eram copil zglobiu acasă Sub soare, bînuț de somnul greu, L'a născut în iarbă de mîntăș, Curate visuri mă împresurau, Și orice frunză-a lui părea o gură, Și câte frunze-atîtea guri spuneau Povești cu zmei năpraznici, care fură Domnițele frumoase de împărat.

Odată, știu, c'ă n'vis visam sub el, Și atunci furtuna 'n brațe l'a luat, L'a sugrumat în ghiare de oțel. Apoi din ram în ram urlînd furtuna L'a despoiat de floare 'n curmeziș De n'a rămas măcar pe ramuri una,

Serbările dela Blaj

Dela trîmșul nostru special

Blaj, 16 Mai

Ziua II.

În dimineața zilei de 14 Mai ora 8 s'au constituit mai multe comisiuni de arbitrii dintre profesorii de gimnastică cari s'au prezentat împreună cu școalele.

După constituirea comisiunilor s'au început concursurile. Fiecare școală a urmat în ordine alfabetică.

La începutul concursurilor se produsese câteva incidente mai mult sau mai puțin regretabile, din care cauză mai multe școli s'au abținut dela concurs. Acest incident s'a produs din cauza nerespectării regulilor internaționale ale sportului.

Elevii cari n'au luat parte la concurs, însoții de profesorii și intelectuali Blajului au cercetat așezămintele culturale din Blaj.

La ora 13 a avut loc o masă comună dată în onoarea oșpeților la hotelul Handrea.

Concursurile de gimnastică au luat sfârșit abia pe la ora 18 p. m. rămînînd ca rezultatul să fie publicat în ziua de 15 Mai orele 18 p. m.

Ziua III.

În ziua de 15 Mai, Vineri, la ora 8 dimineața cu trenul de București sosem în localitate dlul ministru Duca și Moșoiu, dlul N. Iorga, N. Simionescu, Păcișeanu, dna Cantacuzino etc. La gară oșpeții sunt întâmpinați și salutați de către președintele comitetului organizator dlul prof. Ștefan Pop și de către mai mulți membrii ai comitetului.

Dela orele 8 până la 10 dimineața a avut loc în Catedrala orașului un serviciu divin oficiat de I. P. S. Sa Mitropolitul Blajului dr. Vasile Suciu, ajutat fiind de 12 preoți și canonici.

Serviciul divin s'a încheiat cu frumoasa predică a I. P. S. Sa Mitropolit, care adresându-se mai mult delegațiilor tineretului, a arătat care este taina mîrei simpatii și recunoștință ce o datorim marilor luptători dela 1848. „Acești oameni n'au fost nici confidenți ai oamenilor cu situații înalte, proslăviți și admirați în timpul vieții lor. Ceace l-a făcut să fie venerați, admirați și nemuritori se datorește idealismului, naționalismului și muncii lor”. Apoi sfătuește tinerimea școlară să urmeze drumul cel drept și să nu aibă în vedere numai interesele pur materiale ci să fie pătrunși de un idealism sacru, căci numai astfel va putea prospera mîndra noastră țară.

După sfârșitul serviciului divin întreaga oficialitate a trecut pe terasa dinaintea Catedralei de unde a primit defilația.

Cortegiul l'a deschis corbora cercetașilor din Blaj, care are un deosebit merit în organizarea serbării. După el urmează liceele de fete, unele în pitorescul nostru costum național. După liceele de fete defilează cercetașii dela diferite școli iar după el liceele de băieți. Apoi tinerimea universitară din Cluj în frunte cu drapelul, iar în urma studenților vin mîile de țărani din împrejurimi. Blajului îmbrăcat fiind fiecare în costumul său caracteristic.

În fine urmează cel mai impozant cortegiu compus din băieții orfani susținuți de I. P. S. Sa Mitropolit la școala de arte și meserii anume înființată pentru ei. Pe cară trase de câte 4 boi erau toate aparatele și mașinile la cari tinerii orfani lucrau de zor fără să fie atîngheriți de lumea care se uita la ei.

Întreg cortegiul se îndreaptă dela Catedrală spre „Cîmpia Libertății”.

Căpă era acoperită de o mulțime imensă de peste 40 mii de oameni.

Serbarea s'a deschis cu *Innul Regelui* cântat de întreaga asistență.

Urmează apoi cuvîntarea p. dr. Augustin Calian dr. licențiat de băieți din Blaj, care în cuvinte călduroase arată importanța serbărilor, trecînd asupra evenimentelor cari au contribuit la convocarea adunării di-

1848, declarînd că aceasta a fost adunată a românilor, de caracter politic. Cu ocazia acestei adunări s'au la o parte dușmăniile religioase ce existau între români, sorotîndu-se cu toții ca în

Încheie, ridicînd glas de proslăvire tru acela, care a avut norocul să restabilească unitatea națională a românilor și care este iubitul nostru rege Ferdinand.

După dsa urmează dl I. G. Duca care a fost anunțat că va vorbi din partea comitetului popular din București. Dsa în însoțit de amintite evenimente dela 1848, făcînd o oarecare legătură cu evenimentele din vechea țară, arătînd țara datorită mult acestui coș de pamîntului românesc, deoarece el a fost primul curent mai puternic al națiunii. Apoi sfătuește tinerimea să trudească fiecare ca prin munca lui ulterioară să asigure prosperitatea țării să se joace România puternică și respectată în lume.

DL ministru Moșoiu spune că: Pa marea dela 3 Mai în lumina istoriei este tăia afirmare a națiunii românești din deal și înălțul ei protest, în grandioase porți, împotriva celor ce-i negau dreptul său la existență.

Dar, nu numai atât. Amestecați în tîmea care freacă bîciuită de cuvîntul foc al lui Bărautu, poartă lângă Moșoiu lui, ce aveau să aprindă în curînd pe creștetul munților, cari închidă erau cățiva boeri moldoveni risipiți neîntrebata lor încercare de revoluție. G poate cel mai tăcut dar nu cel mai dăd dăz dintre ei era acela ce era să dea dooin al Principatului Unite. Li adusesse laș gînd care îndemna apoi pe Bălcescu să străbată printre cetele dușmane, a Ror rilor codrilor, până în tabăra crăiului

Aci a licărit pentru prima oară, gl unirei. Șc scutea a crescut și s'a prin în vîrșie, iar pe rugul acesta au arat tele a două generații, și ideea s'a putu fel înfăptui.

Apoi dl dr. A. Bologa dr. licențiat fete din Sibiu, vorbește ca reprezentant Asociației pentru cultura și literatură populară română. Observă că acum 77 ani s'au săvîrșit cel mai strălucit act de băieți și avînt național al neamului român. Arată apoi rolul pe care l-a jucat Atinea după acest eveniment, amintind cel mai devotat membru al ei.

Avram Iancu, care prin testament lăsat totă averea, l'încheie exprimînd mulțumirea față de Majestatea Sa care anul trecut a binevoit să onoreze prezența lui, memoria celui mai mare al Ardealului.

În numele studenției universitare p. bește președintele studenților din Cluj Suciu.

Dsa prin cuvinte vibrante arată rolul care l-a avut studenția în acțiunea 1848, neluînd în seamă pedeapsa pe le-o aplicau dușmanii noștri și care în Du mai multe cazuri era moartea. Ei au lăsat fără preget și au anunțat în toate părțile poporul asupra adunării din 1848, tinerimea de azi, nu trebuie să lăse neamul nostru să fie necăsit și bălășat de o națiune, care nu are nici o turtă suferităscă cu sufletul poporului mamesc.

Face apel la întreaga tinerime ca să cî, uniți cu toți, prin muncă clară, p tînde fiecare la înălțarea acestei plăcu zute asupra poporului român.

După ce au cuvîntat un student Băneanu, care în cuvinte frumoase, în Bucovinenoilor mulțumesc darurile dlui Al făcote București, arătînd că apoi Al toți cei mai deșezăni dascăli din Bucovina mai vechi au fost din Ardeal, iar pînă noțiuni de educație intelectuală cel mult în vechile școli ale Blajului le-au p

După terminarea Bucovinenoilor, dl N. Iorga este viu cerut de mulțime a bească.

DL Ștefan Pop prez. comitetului zator urcîndu-se pe tribuna roșă prof. Iorga s'a vorbească în numele culturale a cărui președinte este.

DL Iorga vorbește numai ca președinte Ligei culturale înălțurînd orice obiect de caracter politic. Arată apoi însumarea școalelor din Blaj și a oamenilor cî leșit din această școală. Se îndreaptă către tineret, ca să aibe mai mult în idealismul decât materialismul crud ce tîne în zilele noastre.

Urmează apoi cîntecul „Destepănt mănă” cîntat de întreaga asistență. D aceasta se urcă pe tribuna un legionar alui Axente Sever, Gheorghe Aldi comuna Zeza roșind și el câteva an din luptele avute la 1848. DL prof. urcîndu-se alături spune: Fîindcă m'a aduce cuvîntul moșului martir al acelu uitate zile și ca să vedeți alvea legi dîntre cîrturar și țără, un biet pînă să-și deie voie al sărăta cum a sărăta tatăl meu.

(Va urma)

VOLBURA POIANA,

Inspectie administrativa în Judet

D. Prefect al Județului cercetează localurile de școală din comunele Berechiu și Apăteu. — Arad, 18 Mai.

D. inspector general administrativ I. Popescu, prefect al județului Arad, a petcut ieri Duminică comunele Berechiu și Apăteu, spre a se interesa în special de starea și materialul destinat construirii școlii în ambele comune.

Însoțit de d. Ang. Lazar, subprefect, și de Anghelescu comandantul jandarmilor, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În apropiere de intrarea în sat, automobilele s-au oprit în fața unei grupe de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

În fața populației satului, bărbați și femei, prefectul a fost întâmpinat de un grup de oameni care l-au condus la școală.

EFEMERIDE.

O revistă curioasă

Cetim în almanahul Graficei Române această notă interesantă: „Din țara dolarilor, din America ne vine stirea că într-un ospiciu de alienați se scrie și se tipărește o revistă a nebunilor. Ziarul american care aduce această noutate zice că directorul ospiciului a socotit, că precum în afară de zidurile acestui ospiciu sunt mulți alienați, așa scriu reviste de ce n-ar putea și pacienții lui să redacteze una și să facă, lăsa superlativ pensionistilor din ospiciul de la Buenos-Aires a devenit fapt, căci azi se redactează acolo o revistă, și se tipărește de către zecă și tipografi care se găsesc printre răndurile alienaților nemorociti.”

Se zice că materia publicată de această revistă este mai hazlie decât conținutul celei mai excelente reviste umoristice, căci este scrisă de persoane, care au ideile lor fixe, ce par întindeauna anormale și comice pentru omul cu mintea sănătoasă. Se mai zice că revistele umoristice vădând ce desface obține neolotat concurent din ospiciu, au intervenit pe lângă autorități pentru suprimarea acestuia.”

Dacă te gândești că și la noi la Mărcuța bunăoară s-ar putea scoate o astfel de revistă. Și cu efecte foarte bune. Revistele de „avantgardă” ca 75 H. P., Contimporanul integral etc. nu ar putea suporta desigur această zdrobitoare concurență.

em. bo.

APEL

In atențiunea foștilor elevi ai liceului „Andrei Șaguna” din Brașov.

In zilele de 28—29 Iunie c. liceul „Andrei Șaguna” din Brașov va sărbători cu o deosebită solemnitate împlinirea a 75 ani de existență.

Ținând seamă de rolul important pe care l-a avut acest liceu în trecutul asupritorilor noastre, prin creșterea românească ce a împărțit-o atâtor fii de romani, veniți din toate colțurile înstrăinării Ardeal, aniversarea dela Brașov sfârșește prin a lua caracterul unor serbări naționale, care trebuie să intereseze toată lumea românească și mai cu seamă pe aceia care și-au făcut educația între zidurile lui.

Între mii de școlari pe care i-a adăpostit în cursul celor 7 decenii liceul din Brașov, județul Arad a fost totdeauna bine reprezentat, statornicindu-se o legătură intimă între populația tinutului nostru și vechea școală românească dela Poalele Tâmpel.

Cuvine se, în virtutea acestui fapt, ca Aradul să se prezinte în chip demn la serbările dela Brașov. Pentru a discuta modalitățile participării noastre în mod unitar, toți foștii elevi ai liceului din Brașov sunt cu stăruință invitați a lua parte la constituirea ce va avea loc în ziua de Miercuri, 20 Mai c. ora 6, în sala festivă a liceului Moise Nicoară din Arad.

A. Crișan, fost profesor la liceul „Șaguna” din Brașov.

Chestiunea alipirii Austriei la Germania

PARIS, 16. (Radior). — Anunțate cercuri bine informate asigură — după cum spun zărele din Roma — că Reichul ar fi informat de curând pe aliați că ar fi dispus să accepte garanții pentru frontiera orientală a Reichului, cu condiția ca Patruile occidentale să îngăduie alipirea Austriei la Reich.

„Petit Parisien” socotește că această știre este un sondaj din partea Germaniei, cu scop de a diviza pe aliați. Aceste calcule sunt tot atât de departe ca și cele precedente.

Bene și Skazinski sunt prea prevăzători și isteți spre a nu le înțelege. Frauda și aliații sunt de asemenea hotărâți să asigure respectarea tratatelor și menținerea tuturor frontierelor astfel după cum au fost stabilite.

După ce arată că alipirea Austriei la Reich constituie o încălcare deosebit de gravă a tratatului, care realizează visul de expansiune al Germaniei în centrul Europei, procurându-i rezerve de oameni și bogății considerabile. Petit Parisien” încheie: „soluționarea problemei austriece nu se cuprinde în alipirea sa la Germania ci în refacerea financiară și desăvârșirea economică a Austriei despre care Beneș și Societatea Națională se vor ocupa luna viitoare.

Austria și alipirea de Germania

BERLIN, 16 — (Radior). — Consiliul comunal din Graz a adoptat moțiunea urgentă prin care guvernul austriac este invitat să sfârșiască la victoria intrare a Societății Națională pentru alipirea Austriei la Germania.

Reclama

e sufletul comerțului

Marile fraude dela Spitalul de copii

Procesul Rene Alexandrescu. — Falsuri în statele de plată. — Falsificarea de facturi. — Furturi de materiale. — Ședința de dimineață. — Arad, 18 Mai.

Eri în 18 Mai s'a început judecarea procesului Rene Alexandru, care în calitate de administrator al spitalului de copii a fost surprins pe când voia să transporte la București o mare cantitate din intrarea spitalului, declarând la predarea în gară că colțelul conținea în ele cărți. Acest fapt s'a petrecut în luna Octombrie anul trecut, urmând dela acea dată fiind menținut în stare de arest. Dezbaterile acestui important proces au început la orele 9 și jum., tribunalul fiind constituit din doi judecători: Cărmărescu și Sotrescu, procuror al Rădulescu, avocatul statului dl dr. Avramescu și grefier dl Czuzkra. Avocatul apărării a fost ales N. Popescu Păușești, fost procuror pe lângă parchetul local.

Rene Alexandru a fost dat judecării fiind acuzat de sustragerea mai multor materiale — proprietatea spitalului al cărui administrator era — precum și pentru falsificări de facturi și lipsuri în casă, în valoare de 408 mii lei.

Ascultarea martorilor

Primul martor introdus este dl dr. Aurel Demian dir. reg. IX sanitară, care a declarat că în urma celor reclamate de către personalul spitalului de copii, la ancheta întreprinsă a constat vina foștilor administratori din toate punctele de vedere și anume:

1. A săvârșit falsuri în statele de plată, trecând în fiecare lună 10—15 nume fictive, 2. A săvârșit falsuri în facturi, deoarece impunea furizorilor ieșirea facturilor în alb, 3. Este alevat că unei părți din personalul spitalului de copii, la care el avea de fapt 4. Alimentația bolnavilor se făcea insuficient deși pentru fiecare pacient era prevăzută suma de 24 lei zilnic.

Al doilea martor este dl dr. Căteanu care declară că nu știe aproape nimic din învinuirile acuzatului.

Al treilea martor este dl dr. Vasile Cucu care face aceleași declarații ca dl dr. Damian. Dăi dr. Heretz și Golbertz fac declarații confuze, însă tot nefavorabile acuzatului.

Se introduce apoi martorul Mezei Dionisie fost supraveghetor al Spitalului de copii, care face următoarele declarații: 1. Se cuapăra zilnic o cantitate de alimente și în aceste justificative se trecea îndoit, 2. Alexandrescu ar fi transportat la București în luna Mai două suluri de pânză nouă, precum și alte obiecte — toate din proprietatea spitalului — 3. Că acest Alexandrescu ducea un tratat foarte luxos, permițându-i chiar o preumbră la Nisa unde a stat timp de 18 zile, că vinul care se cuvenea bolnavilor era consumat de către foștii administratori. Că iachiere de procuror Rădulescu îi cere depunerea jurământului. După rostirea jurământului este introdus martorul Marta Călinescu, care face aceleași declarații ca Mezei, adăugând faptul că cerând într-o zi foștilui administrator să i se dea înărmărea pentru care a fost repartizat spitalului, acesta ar fi declarat textual: Căți trebuie dale alt serviciu mai bun ca acesta care îl ai? Stai de graba și aște vei sta cât

Ședința de după amiază

Urmăzând ascultarea altor martori precum și a mai multor furnizori și din lipsă de dovezi complete procesul a fost amânat pentru ziua de 16 Iunie.

Pentru Eminescu

Azi 19 și Joi 21 corent la orele 5 d. a. Societatea „Ion Rusu Șirana” va ține în sala festivă a liceului a li-a și a li-a șezătoare, închinată marelui nostru poet Mihail Eminescu, în scopul de a strânge o sumă, cu care se va contribui la fondul pentru ridicarea unui monument.

Facem apel călduros la publicul aradan, să ia parte la cât mai mare număr, nu pentru mica și neînsemnată sumă de 5 și 10 lei, dar pentru a se apoya cât-de-cât în scurtul răz al unei șezători, de adâncimea spiritului lui Eminescu.

Parlamentul

Camera Ședința dela 16 Mai 1925

Ședința se deschide la orele 3 d. a. Prezidează d. M. Orleanu.

Se intră în ordinea de zi. Se votează, fără discuție, modificările aduse de Senat legii pentru accelerarea judecărilor.

D. general MARDARESCU, ministrul de război, spune că locot. Popescu s'a fost învințat să trimită martori d. lui Lupu. Căstul acesta l'a făcut nesocotind ordinele în vigoare și pentru aceasta va fi pedepsit aspru (aplauze).

D. N. IORGA: Mai mult nu vă dă voce ni joritate să vorbiți? D. CONSTANTINESCU BORDENI: Majoritatea cere pedepsirea dezertorilor politici cari provoacă scandaluri (aplauze). (Se naște tumult, din care cauză ședința se suspendă).

La redesi. lădere d. GENERAL MARDARESCU arată că imediat după ce a luat cunoștință de acuzațiile cari s'au adus locotenentului Popescu, a ordonat corpului 3 arătat să facă o severă anchetă.

Locotenentul Popescu s'a fost învințat. S'a întâmplat numai o coincidență de nume. În ce privește chestiunea dacă un ofiter poate cere reparație unui deputat care adus acuzații împotriva sa în Parlament, d. ministrul de război răspunde: Un ofiter e cetățean și are drepturile sale ca orice cetățean. Că învoirea comandantilor săi el poate cere reparație fiindcă dacă n'ar face-o ar fi tradus în fața consiliului de onoare că nu și-a apărut onoarea.

În cazul d-lui dr. Lupu, ofiterul nu fusese acuzat. D. dr. Lupu făcuse o întrebare și ofiterul greșit lăsa întrebarea drept ofensă.

Dacă un cetățean e în drept să ceară să i se dea reparații, desigur că și ofiterii au pe deantregul același drept, chiar față de un parlamentar dacă onoarea ofiterului a fost atinsă, (apl. vii).

Ședința continuă.

Senatul Șfârșitul ședinței dela 15 Mai 1925

Episcopul ȘTEPHAN PAAL, în numele bisericilor ungare din Ardeal, a spus, că proiectul în discuție, de mare importanță pentru învățământul confesional ungur, n'a fost pregătit cu temeinicie. Consideră legea ca ostilă și și vor forma atitudinea viitoare în acest sens.

D. FILIP BELA, în numele partidului maghiar regalitar, primește în total declarația de mai sus.

D. D. HANCU a făcut un scurt istoric al situațiilor dureroase din Ardeal, pe vremea stăpânirii ungurești și roduca și admirabila activitate a guvernului liberal după război.

Oratorul a aprobat măsura guvernului de a lăsa liberă dezvoltare culturală a minorităților în limba lor, cu obligațiunea impusă de tratatul dela Paris, de a cunoaște geografia, istoria și Constituția României în românește.

Compară regimul cărui supune România învățământul minoritar, cu acela draconic aplicat românilor sub administrația ungurească, și declară că votarea proiectului este o faptă patriotică. (Vii aplauze).

Ședința a fost ridicată la orele 6.45.

Ședința de noapte

Ședința se deschide la ora 9.30, în prezența d-lui dr. ministru dr. C. Angelescu.

D. general Obogeanu este ales delegat al Senatului în comisiunea generală de pensii.

Se continuă discuția generală a proiectului pentru reorganizarea învățământului particular.

D. BALAS ERNO, a spus că proiectul a fost prea târziu împărțit, spre a fi studiat suficient. După părerea d-sale, proiectul va contribui la împușcarea școlilor.

INFORMAȚIUNI

Politice

În comuna Peregu German s'a constituit o comisie organizată comunală a partidului liberal.

A această adunare, la care a participat 10 de membri, a asistat și d. dr. Demianu Arad.

Am fost aleși doi președinți: d-nii Mihail Bido și Iosif Bido; vicepreședinte secretar Sigmund și casier Fr. Faier.

S-au ținut cuvântări în care s'a arătat sub actualul regim frumoasele gospodării ale Peregu German și-au luat un mai mare rol de propagare.

Litio pentru sfîntirea grînelor

Duminică dimineața a avut loc obișnuita sfințire a câmpului pentru sfîntirea grînelor. Serviciul Divin a fost condus de către păstoriul prototieru Vajani cu asistenta prototieru. Această serbare bisericască n'a deosebit ca faptul convenit. A luat parte afară de toată lumea și academia teologică un număr mic public.

Mulțumiri

Pentru Casa Culturală din Iteu, Domnul deputat de Radu, Cristian Tomulescu, locat în București, a donat suma de 2000 lei.

Înaintări la P. T. T.

Alfian cu plăcere despre avansarea dlui Mihail Bulzan dir. P. T. T. la gradul de superior I. Această înaintare este datorită muncii, diligenței muncii și calităților personale ale dlui A. Bulzan.

Donațiune

Domnul deputat al circumscripției Iteu dl Dirla a binevoit a dona pentru biblioteca „Casei Culturale” din Păcoța 17 volume de cărți religioase-morale, istorice, literare și economice, dăd prin aceasta vie bună despre interesul ce l poartă în înălțarea și luminării și îndrumării al poporului nostru care dar „Casa Culturală” îi excelează cea mai adămi mulțumită.

Posturi vacante

La Consiliatul Agricol a Județului Arad s'au vacant un post de impiegat și unul de diarier cari se pot ocupa cu data de 1 Mai a. c.

Ortoriori de a ocupa aceste posturi se vor afla la Consiliatul Agricol Arad, Strada No. 10. (Palatul Domnial.)

Reducere pe C. F. R.

Ministerul Comunicațiilor a făcut cunoscut Primăriei Capitalei prin adresa No. 7435 din 2 Mai curent, că a acordat pentru vizitatorii Expoziției Târgul Moșilor care va avea loc între 17 Mai, 17 Iunie 1925, o reducere de 50%, din tariful în vigoare.

În consecință vizitatorii vor plăti la duarea tariful integral, iar înalpoiera se va face gratuit pe baza certificatului ce se va elibera de Comariatul Expoziției.

Conspirația din județul Arad

Ziarul „Erdelyi Hirap” este informat prin telefon dela corespondentul său din București că generalul Mărdărescu ar fi dat un comunicat că instituțiile publice din Arad sunt pizite de sentințele militare din motivele că în Arad și județ o mare conspirație este în pregătire (7).

Convorbiri telefonice cu Jugoslavia

Ministerul a luat dispozițiuni ca de la comunicațiilor 1 Iunie să se deschidă linia telefonică cu grupa I. de oraș din Jugoslavia și anume cu Belgrad, Păcoța, Becicherec și Chichinda. Deja se fac probe de vorbiri pentru a fixa timpul cel mai convenabil.

Aradul intră în categoria orașelor cari pot să vorbească cu orașele jugoslavi. Prețul unei vorbiri cu durata de 3 minute sa fixat de Ministerul comunicației în 3 franci francezi în aur. (120 — lei).

Grupa II orașelor din Jugoslavia cu care mai târziu vom putea lua contact telefonic sunt: Păcoța, Vărați Chichinda, Novisad.

Transportarea unei icoane bisericesti din capela spitalului județan din Arad la București

Sub acest titlu ziarul „Curierul de Luni” ce apare la Oradea-Mare în limba română și maghiară scrie următoarele: Capela dela spitalul județan din Arad a avut deja de decenii un tablou mare reprezentând pe Sfântul Ștefan. Acest obiect de artă a fost văzut de un principat din București care a constatat că icoana este lucrarea unui pictor renumit și se datează din anul 1835. Ea reprezintă — se zice — o valoare muzeală însemnată. După aceasta constatare, spitalul județan din Arad primește o adresă dela minister care ordonă transportarea acestui obiect de artă pentru un muzeu din București. Ordiful a fost executat.

Descoperirile arheologice din Transilvania

Se amintă din Cluj că pe Valea lui Mihail, în urma unor săpături, s'au găsit oase cari ar fi aparținut unor oameni din epoca de bronz. S'au găsit și vase cioplite din piatră.

După cercetările făcute de d. dr. Martin Roșca dela Institutul de anticități din Cluj, se deduce că în acel loc ar fi existat un sat cu patru mii de ani. S'au găsit locuințe săpate în pământ cu două sau trei camere.

Sab „D. alul Otomân”, aproape de satul de mai sus, s'au găsit diferite oase și vase tot din acea epocă. S'au mai găsit și schelete de animale din familia carnivorelor.

D. dr. Roșca a mai găsit aproape de comuna Salacz un cimitir din vremea lui Arpad.

Săpăturile și cercetările continuă.

D. AD. SCHULLERUS, s'a împotrivit legii sub pretextul că aceasta înălțura drepturile înrădăcinate istoricește ale școalelor confessionale.

Sedința a fost ridicată la orele 11.45.

Sedința dela 16 Maiu

Sedința se deschide la ora 3.30, sub președinția d-lui M. Pherechide.

Pe banca ministerială d-nii d. C. Angelescu, I. G. Duca.

D. M. POLICRAT spune că ziarele o poziției au interpretat manifestarea de ieri a Senatului că ar fi fost contra guvernului. Cred că sunt în sentimentele întregii majorități liberale, declarând aici că cu totii formăm un zid de granit în jurul celui mai mare bărbat al țării d. Ion I. C. Brătianu, iubitul și veneratul nostru șef și a guvernului. (Vii și entuziaște aplauze. Ovații).

Cât despre veneratul nostru președinte, d. Pherechide, d-aa se bucură de stima noastră întregă și nealterată. (Aplauze prelungite).

Dacă manifestarea noastră n'a fost îndreptată nici contra guvernului sau a președintelui nostru, ea pune în evidență faptul că Senatul nu este al guvernului, ci guvernul este emanațiunea Parlamentului. (Aplauze îndelungate). Această manifestare mai denotă că Parlamentele iesite din votul obște sunt libere să-și manifeste voința. (Aplauze).

Oratorul citează un articol din „Le Temps”, care aduce elogii țării noastre și

modului cum este guvernată de partidul liberal. (Aplauze generale).

D-aa încheie spunând că o armată conștientă și disciplinată ca aceea din jurul șefului partidului liberal nu se teme de intrigile mercenarilor din celelalte partide. (Aplauze entuziaste).

Invățământul particular

Se intră în ordinea zilei și se continuă discuția generală asupra învățământului particular.

D. MEHMET FEHMI spune că legea aceasta va înălțura echivocul de până acum din învățământul particular și va da acestui învățământ o organizare temeinică. (Apl.).

Pentru noi mahomedanii din Cadrilater unde avem școale de sute de ani, legea va fi foarte bine venită. Aceste școale nu aveau până acum nici o organizare; se înființau și se conduceau fără nici o normă și fără nici o condiție. De aci înainte vom avea și noi școalele noastre bine organizate spre folosul culturii poporului mahomedan și a țării în general. (Apl.).

Noi vroim să învățăm limba românească, cu mare plăcere. (Apl.).

D. N. G. POPOVICI respinge ca neofortate criticile aduse legii de către reprezentanții minorităților d-n Senat.

Semnaleză faptul că chiar reprezentanții opoziției, în discuția generală, au recunoscut importanța acestui proiect de lege.

Nici nu mai ncăpe îndoiala că organizarea învățământului particular era de mare nevoie. Aceasta nimeni nu o poate tăgădui.

Unirea Tim. - Gloria
2:0

Campionate

Brasovia - Cfr.
3:1.

Brasov

Oradea Mare

Torckves - Inglezarea
2:1.

Timișoare

Muncitorii - Poist. Italia
2:0.

Cat - Rapid
4:2.

În Arad tinându-se consfătuirea delegaților de arbitri au decis înființarea „Asociației Arbitrilor de football din România” purtând numirea prescurtată de: AAFAR.

Cupa Davis. După rezultatele de până acum din lupta aceasta, România cu Danemarca a terminat cu 2:1 pentru Danemarca. Rezultatul final îl vom publica la timp împreună și detaliurile.

Băile Bogdarioș

(Jud. Timiș)

cu instalațiunile sale moderne, luminaj electric, este cel mai convenabil și plăcut loc celor cari voiesc a-și recăstiga sănătatea. Băile stau la dispoziția oaspeților **dela 1 Iunie.** Aceasta baie plăcută terapeutică aduce cel mai bun rezultat la vindecarea boalelor: reuma, gută, ishias, inflamație, paraliza, umflatura de vâni și la toate morburile femeesti. **Promenade frumoase. Camere curate și confortabile. Cămin de primul rang! Incontinuu cântă o muzică bună. Legături de tren directe prin Lipova și Timișoara. Din Arad comunicațiunile se face și cu automobile.** (1181)

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:

Sosirea:

Oradia-Mare	personal	401	Teius	accelerat	60
Curtici	"	5:30	Timișoara	personal	6:00
Pecica	"	5:30	Curtici	"	7:00
Timișoara	"	6:15	Jimbolia	"	7:00
Teius	"	6:50	Săvârșin	"	7:00
Oradia-Mare	accelerat	6:55	Pecica	"	7:00
Brad	personal	7:00	Brad	"	7:00
Curtici	accelerat	7:13	Timișoara	"	7:00
Curtici	personal	7:27	Teius	"	8:00
Pecica	"	8:00	Brad	accel. mot.	8:00
Curtici	"	9:06	Oradia-Mare	personal	9:00
Timișoara	"	9:11	Curtici	"	9:00
Jimbolia	"	10:00	Timișoara	"	10:00
Oradia-Mare	"	10:30	Curtici	"	11:00
Brad	"	11:04	Pecica	"	12:00
Teius	"	12:55	Otlaca	"	13:00
Timișoara	"	13:20	Timișoara	accelerat	14:00
Săvârșin	"	13:50	Teius	expres	14:00
Pecica	"	14:02	Brad	personal	15:00
Curtici	"	14:14	Curtici	expres	16:00
Otlaca	"	14:44	Pecica	personal	16:00
Curtici	expres	15:06	Teius	"	16:00
Timișoara	accelerat	15:07	Curtici	"	17:00
Brad	personal	15:30	Timișoara	"	17:00
Jimbolia	"	16:00	Oradia-Mare	accelerat	18:00
Teius	expres	16:04	Oradia-Mare	personal	19:00
Curtici	personal	17:24	Jimbolia	"	20:00
Pecica	"	18:50	Curtici	"	20:00
Brad	accelerat	19:10	Timișoara	"	20:00
Timișoara	personal	19:26	Pecica	"	20:00
Oradia-Mare	"	21:02	Brad	"	20:00
Teius	"	21:16	Teius	"	23:00
Timișoara	"	23:50	Oradia-Mare	"	23:00
Teius	accelerat	23:57	Curtici	accelerat	23:00

În postăvarii bărbătești de primăvară și vară cel mai mare asortiment. Cel mai estin izvor de procurare. Import direct. (894) Arad, Strada Eminescu (Deak Ferenc ucen) N

Calea Ferată Arad-Podgoria

Valabil dela 1 Martie 1925

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10	Klm.	Arad - Ghioroc					
cu clasa I și III a						cu clasa I și III a					
510	800	1130	1440	1800	—	Arad	Sos.	715	957	1344	1644
514	804	1134	1444	1804	1-1	Arad C. F. R.		712	954	1341	1641
						Halta 1					
						" Miclăca nouă					
521	811	1141	1451	1811	2-5	Miclăca		705	947	1334	1634
530	820	1149	1459	1819	6-7	Glogovaț		657	930	1316	1626
539	829	1159	1509	1829	11-6	Măndruțoc		647	929	1306	1616
						Halta Măndruțoc-Cicir					
544	834	1204	1514	1834	12-9	Cicir		641	924	1301	1611
553	843	1213	1523	1843	16-3	Sămbăteni		632	915	1252	1602
604	854	1224	1534	1854	21-4	Ghioroc C. F. R.		621	904	1241	1551
						Halta 3					
607	857	1227	1537	1857	22-3	Ghioroc piața	Pl.	617	900	1237	1547
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110	Klm.	Ghioroc - Pâncota					
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	Sos.	606	858	1228	1538
622	904	1242	1552	1912	1-1	Cuvini		602	855	1224	1534
						Halta 5					
						" 7					
631	912	1251	1601	1921	4-7	Covășinț		553	847	1215	1525
						Halta Covășinț com.					
						" 8					
						" 9					
						" 10					
650	928	1310	1620	1940	11-5	Poala numtechi		534	831	1156	1506
652	936	1318	1628	1948	13-6	Halta 12		525	823	1147	1497
						Siria					
707	946	1327	1637	1957	16-5	Halta 13					
712	950	1332	1642	2002	19-9	" 14					
718	956	1338	1648	2008	20-7	Gaișa		516	814	1138	1448
						Măscă		511	800	1133	1443
						Pâncota gara		505	803	1127	1437
						Halta 16					
722	1000	1342	1652	2012	22-2	" piața					
						Pâncota comuna	Pl.	500	758	1122	1432
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210	Klm.	Ghioroc - Radna					
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghioroc piața	Sos.	605	856	1229	1539
						Halta 17					
						" 18					
625	907	1245	1555	1915	2-3	" 19					
						Miniș		558	850	1222	1532
						Halta 21					
635	916	1255	1605	1925	5-4	" 22					
						Pauliș		548	841	1212	1522
						Halta 23					
643	924	1303	1613	1933	9-1	Barațca		540	833	1204	1514
						Barațca halta					
651	930	1311	1621	1941	10-0	Cladova		532	827	1156	1506
						Halta 25					
						Radna comuna					
702	940	1322	1632	1952	13-9	Gara C. F. R.					
						Radna gara	Pl.	520	816	1144	1454

Economice.

Tarifele maxime în stațiunile climatice și balneare

Comisiunea permanentă pentru punerea în aplicare a legii speculei, a început întocmirea tarifulor maxime aplicabile în cursul acestui sezon în stațiunile climatice și balneare din țară.

Până acum s'au fixat tarifele pentru următoarele stațiuni:

În cele de pe valea Oltului: Govora, Călimănești, Olănești, Brezoi și Căciulata, prețurile pentru locuințele particulare și hoteluri au fost menținute cele din anul trecut, excepție făcându-se numai pentru hotelurile și restaurantele din Govora și Călimănești, ale căror prețuri au fost majorate astfel: la hoteluri cu 20 la sută, la restaurante cu 30 la sută.

Funcționarii și pensionarii statului se bucură însă la toate tarifele fixate de o reducere de 30 la sută.

Pentru stațiunile Lacu Sărat, Tekir Ghioț, Sat, Amara, Vulcania și Pucioasa prețurile au fost majorate între 10—15 la sută față de cele din anul trecut.

Comisiunea permanentă pentru punerea în aplicare a legii speculei va continua azi și în cursul săptămânii viitoare, lucrările pentru fixarea prețurilor maxime și la celelalte stațiuni din țară.

Convențiile comerciale ale Poloniei

VARȘOVIA. — Camera a votat Vineri convenția comercială cu Franța, tratatul de comerț și navigație cu Suedia și convenția consulară cu Estonia. Camera a ovaționat caldușos pe parlamentarii estonieni, cari asistau ca oaspeți la sedința.

—00—

Devizela și valuta.

Rador, 18 Maiu.

BURSA:

Zărilor: Dămbădărești, Ischideresti
Berlin . . . 123.75 — 123.—
Amsterdam . . 207.75 — 207.75

New-York	516.75	—	516.75
London	2508.50	—	2509.50
Paris	2690	—	2680.—
Milano	2107.50	—	2107.50
Praga	1530	—	1530.—
Budapesta	72.60	—	7260.—
Belgrad	835.—	—	835.—
București	245.—	—	245.—
Varșovia	99 05	—	99 05
Viena	7280.—	—	72 80

Cursul devizelor București

pe ziua de 18 Maiu 1925.

Paris	11.15
Berlin	—
London	1032.—
New-York	212.25
Sat, Amara, Vulcania și Pucioasa	872.—
Italia	41 20
Elveția	30 —
Viena	6.20
Praga	—
Budapesta	—

Valute:

	Cornu	Oferite
Napoleon	770.—	—
Mărci	50.—	—
Leva	145.—	—
Lire otomane	105.—	—
Sterline	1010 —	—
Francezi	11 30	—
Elvețieni	40.—	—
Italiani	8.70	—
Drachme	370.—	—
Dinari	330.—	—
Dolari	210.—	—
Marca poloneză	40.—	—
Coroana austriacă	31 —	—
" maghiară	31 —	—
" cehoslovacă	6 20	—

SPORT

Cluj bate Arad

Campionate. — Tennis. — Înființarea „Asociației Arbitrilor de football”

Arad, 18 Maiu.

În fruntea tuturor evenimentelor sportive din țară stă întâlnirea comit. reg. Cluj—Arad, dintre care cel dintâiu la victoria cu un scor minimal